Spotkanie w ramach projektu EUMINDA Interreg Europa, Zabrze (25 marca 2026 r.)

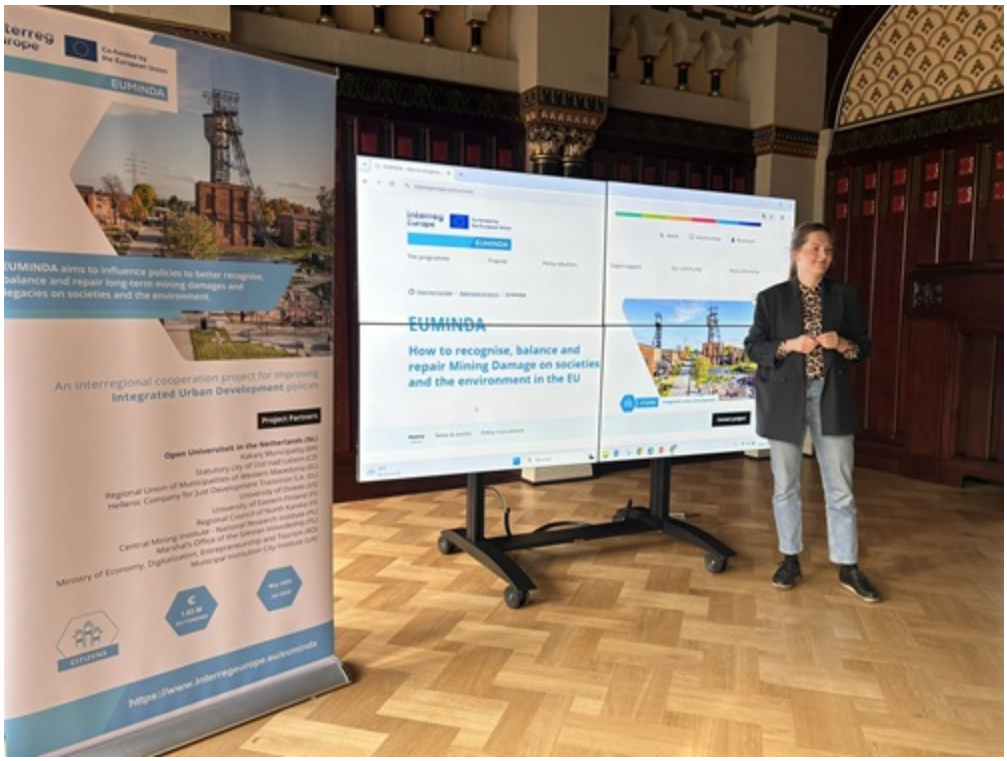

25 marca 2026 roku w siedzibie Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu odbyło się spotkanie dotyczące wpływu działalności kopalń na życie mieszkańców – studium przypadku Kopalni Węgla Kamiennego „Bobrek” w Bytomiu.

Spotkanie zrealizowane w ramach projektu EUMINDA - Interreg Europa miało na celu lepsze zrozumienie i ograniczanie skutków działalności górniczej – zarówno dla środowiska, jak i społeczności lokalnych. Zakres projektu obejmuje m.in. analizę aspektów prawnych, sytuacji terenów pogórniczych oraz rozwijanie współpracy z mieszkańcami.

W wydarzeniu uczestniczyło 8 przedstawicieli zaangażowanych w realizację projektu – przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, partnera projektu – Głównego Instytut Górnictwa – Państwowego Instytut Badawczego oraz przedstawiciele grupy interesariuszy projektu. \ Spotkanie stanowiło element działań związanych z regionalną wymianą doświadczeń oraz analizą instrumentów polityki publicznej służących ograniczaniu skutków działalności wydobywczej i wspieraniu sprawiedliwej transformacji regionów górniczych.

Głównym tematem spotkania była analiza długofalowych skutków działalności górniczej na przykładzie Kopalni Węgla Kamiennego „Bobrek” w Bytomiu. KWK „Bobrek” jest jedną z najstarszych kopalń w regionie Górnego Śląska, funkcjonującą od początku XX wieku i przez dekady stanowiącą istotny element lokalnej gospodarki oraz rynku pracy. Wieloletnia eksploatacja pozostawiła jednak znaczące skutki środowiskowe i przestrzenne, które nadal wpływają na funkcjonowanie miasta oraz jakość życia mieszkańców terenów objętych szkodami górniczymi. Dyskusja koncentrowała się na wpływie działalności wydobywczej na środowisko naturalne, przestrzeń miejską oraz społeczność lokalną. Przedstawiono diagnozę zmian zachodzących w krajobrazie i

zasobach wodnych, a także problemy związane z zagospodarowaniem terenów po zakończeniu eksploatacji. Szczególną uwagę poświęcono codziennym trudnościom mieszkańców, w tym uszkodzeniom budynków, deformacjom terenu oraz powstawaniu zapadlisk wpływających na poczucie bezpieczeństwa tych mieszkańców.

W trakcie spotkania zidentyfikowano również szereg kluczowych wyzwań i luk w polityce regionalnej, które utrudniają skuteczne zarządzanie procesem transformacji terenów pogórniczych. W szczególności wskazano na:

- złożoność procedur administracyjnych i prawnych spowalniających działania rewitalizacyjne i naprawcze;
- niewystarczające zaangażowanie mieszkańców i interesariuszy lokalnych w procesy decyzyjne;
- ograniczoną współpracę pomiędzy administracją publiczną, sektorem nauki i biznesem;
- trudności związane z zarządzaniem gruntami oraz przekazywaniem majątku pogórniczego;
- potrzebę lepszej integracji regionalnych dokumentów strategicznych, w tym RIS WSL 2030 i Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji;
- niedostateczne wykorzystanie nowoczesnych technologii monitorowania środowiska i oceny ryzyka geologicznego;
- konieczność wzmocnienia systemów monitorowania i ewaluacji działań prowadzonych na terenach pogórniczych.

Podkreślono, że skuteczne reagowanie na skutki działalności wydobywczej wymaga nie tylko działań technicznych i inwestycyjnych, ale również bardziej zintegrowanego i partycypacyjnego podejścia do zarządzania transformacją regionu.

Wnioski ze spotkania w Zabrzu pozostają w pełnej zgodności z celami projektu EUMINDA. Analiza przypadku KWK „Bobrek” pozwoliła pogłębić wiedzę dotyczącą społecznych, środowiskowych i gospodarczych konsekwencji działalności wydobywczej oraz wskazać obszary wymagające interwencji na poziomie strategicznym i operacyjnym. Spotkanie potwierdziło również znaczenie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy partnerami projektu jako istotnego elementu wspierającego proces sprawiedliwej transformacji oraz budowania bardziej odpornych i zrównoważonych regionów pogórniczych.

Galeria

Dodana: 30 marca 2026 11:21